

خبر
مصباحی‌مقدم: پول‌های بلوکه‌شده متعلق به دولت نیست
● جماران: نماینده مردم تهران در مجلس معتقد است پیش از اینکه پول‌های بلوکه‌شده وارد کشور شوند، تبدیل به ریزال شده‌اند. او می‌گوید در طول مدتی که منابع خارجی کشور در حساب‌های بانک مرکزی بوده، پول‌های بلوکه‌شده به‌تدریج تبدیل به ریزال شده‌اند و تورم ایجاد کرده‌اند. او بخشی از تورمی که درحال حاضر وجود دارد را حاصل همان نقدینگی می‌داند. غلامرضا مصباحی‌مقدم اظهار کرد: هم‌زمان با بلوکه‌شدن پول‌ها در حساب‌های خارجی، معادل آنها، توسط بانک مرکزی به دولت داده شده است و دولت برای اداره کشور هزینه کرده است. بنابراین این منابع مالی متعلق به دولت نیست. وی افزود: مبالغ بلوکه‌شده جزء درآمد‌های خارجی بانک مرکزی محسوب می‌شود. بانک مرکزی برای مدیریت ارز و نقدینگی کشور و تقویت پول ملی، باید این ارزها را در بازار داخلی به فروش برساند و درآمد ریالی آن را جمع کند. بنابراین تغییر جرای در وضعیت مالی دولت رخ نمی‌دهد، فقط منابع ارزی کشور تقویت می‌شود. مصباحی‌مقدم در پاسخ به این پرسش که اگر این پول‌ها به ریزال تبدیل شود، تورم ایجاد نمی‌کند؟ گفت: این پول‌ها پیش از اینکه وارد کشور شود، تبدیل به ریزال شده است.

ادامه از صفحه اول
در باب ممنوعیت استفاده از باز نشستگان

... بازنشستگی‌ها به‌موقع و با درآمد کافی که کفاف مخارج آنان را از هر لحاظ میسر کند اتفاق می‌افتاد، پیشرفت امور در تمامی مراحل بدون مشکل بود، ایراد‌های منتج از انتصابات بدون ضابطه و به‌کارگیری بازنشستگان فاقد وجاهت، صدور بخش‌نامه و دستورات در حداقل، بروز نگرانی از نبود افراد خاص و مواردی از این دست تحقیق نمی‌یافت، با همه‌امواگرها باید اشاره کرد در بسیاری از ادارات از نیروهای بازنشسته به‌عنوان مشاور استفاده می‌شود و حذف یکباره این عزیزان و جایگزینی نیروهای جوان به‌جای آنها موجب تعطیلی پروژه‌های عمرانی و کاهش بهره‌وری در وزارتخانه‌ها خواهد شد و متأسفانه به زبان اقتصادکشور –به‌دلیل تجربه بالای این نیروها- در شرایط فعلی خواهد شد (مواردی که صرفاً براساس رابطه، سرگرمی، کمک مالی و... همکاری و حضور فیزیکی دارند، بحث دیگری دارد). باید توجه داشت نیروهای بازنشسته حتماً باید به‌صورت ساعتی به‌کار گرفته شوند و در حداقل اوقات همکاری، به‌عنوان مشاور و نه عامل اجرایی مورداستفاده قرار گیرند تا بیشترین مشاوره را ارائه دهند. نیروهای بازنشسته به‌طورطبیعی و به‌تبع سال‌ها تجربه با دانش و مهارتی برخوردارند که به دلایل قابل‌درک، بخش زیادی از عائله جدید دولت که براساس تصمیمات یک‌شبه دولت گذشته به‌کار گرفته شدند از آن محرومند. براساس بررسی‌های کانون علوم اداری ایران، متوسط کار مفید نیروی در اختیار دولت، به‌جز کار آموزشی و در مواردی اداری و مالی -۴ دقیقه در روز است. ازسوی‌دیگرافت کیفیت آموزش، عدم تناسب آموزش جوانان از لحاظ کمی و کیفی با نیاز کشور در مؤسسات آموزشی در مقاطع مختلف، مدرک‌گرایی و در سنوات اخیر در کنار تزاید نیروی انسانی در اختیار و بیکاری مخفی، گریبان کشور را گرفته است. در شرایط فعلی دولت براساس وظیفه و برای کاهش نرخ بیکاری می‌خواهد از حضور نیروی جوان بهره برد و استخدام‌های جدید و قانون‌مند که اخیراً آگهی آن را در مطبوعات دیده‌ایم (تا ۲۰ فروردین گذشته بیش از ۲۵۰هزار نفر داوطلب شده‌اند) انجام دهد. می‌دانیم بازنشستگان فعال در وزارتخانه‌های دولتی، دارای توان و کارآمدی بسیار هستند که در قشر جوان تحصیل‌کرده کمتر مشاهده می‌شود. در حال حاضر بازنشستگان برای انجام امور ستادی از توان بالایی برخوردار هستند و دولت برای افزایش میزان بهره‌وری بالاخص در پروژه‌های عمرانی فعال، در وزارتخانه‌ها هم‌زمان با جذب نیروی کار جوان، از آنها به‌ناچار استفاده می‌کند. درعین‌حال، نرخ بیکاری طبق آمارهای غیررسمی بالغ بر چهار میلیون نفر به‌طور مداوم و در صورتی که دولت نتواند شرایط جذب نیروی فعال جوان را در واحدهای تولیدی فراهم کند، نرخ بیکاری به بالای هشت میلیون نفر افزایش می‌یابد و در پی آن تبعات و ناهنجاری‌های اجتماعی بروز پیدا می‌کند. به اعتقاد نگارنده، بخش زیادی از افزایش بیکاری در کشور ناشی از تقاضاهای بی‌پاسخ عرضه کار از سوی جوانان و بخشی دیگر مربوط به از دست‌رفت بخشی از مشاغل به‌دلیل رشد اقتصادی منفی است. امید است با به‌تیتجه‌رسیدن مذاکرات هسته‌ای، آمدن سرمایه‌گذاران به عرصه تولید، رفع نگرانی‌ها در این رابطه، بهبود ارتباطات بین‌المللی، رونق بورس، از همه مهم‌تر رفع تحریم‌ها، ورود و کنترل نرخ ارز، مبارزه با فساد، قانونمندشدن امور، توسعه صادرات و بسیاری نکات دیگر... موضوع بیکاری که عامل اصلی همه این بخش‌نامه‌ها و سردرگمی در دستگاه‌های دولتی و خصوصی است، تدبیرجا رفع و آرامش و انگیزه خدمت اصولی بر مبنای ارزش‌های واقعی به جامعه‌گران‌قدر ایران بازگردد.

شرق: می‌گوید هر اشتباهی تاوانی دارد. این قدر از چین کالا وارد کشور کردیم که اشتغال جوانان در چین سروسامان پیدا کرد و همچنان سر جوانان بیکار ایرانی بی‌کلاه ماند. هرچند بارها مسئولان بر این امر تأکید کرده‌اند، اما آماری که اخیراً از سوی معاون اول رئیس‌جمهور در این زمینه ارائه شده است، جای تأمل دارد.
اشحاق جهانگیری گفت: در سال‌های گذشته ۷۰۰ میلیارد دلار پول مملکت خرج شد و کسی نمی‌گوید روزی که این پول وارد کشور شد چند نفر شاغل در کشور وجود داشت و روزی که تمام شد چند نفر شاغل داشتیم.
آمار می‌گوید در هر دو دوره تعداد شاغلان ۲۰ میلیون نفر و مساوی بود؛ یعنی خرج این پول سبب اشتغال جوانان چینی و کشورهای دیگر شد.

معاون اول رئیس‌جمهور در مراسم افتتاحیه سومین نمایشگاه تجهیزات و مواد آزمایشگاهی ساخت ایران خاطرنشان کرد: باید در کشور و در بخش‌های علمی کشور، ازجمله در بخش‌های تأمین مالی شرکت‌ها و همچنین حمایت‌های مالی از شرکت‌های دانش‌بنیان، سیاست‌ها به صورت شفاف و روشن تبیین شود و این مسئولیت نیز بر عهده معاونت علمی ریاست‌جمهوری است.
معاون اول رئیس‌جمهور همچنین به جلسه اخیر صندوق توسعه ملی کشور اشاره کرد و افزود: در جلسه اخیر، این صندوق قبول کرد وام ریالی برای شرکت‌های دانش‌بنیان در بخش صنعت با نرخ سود ۱۲ درصد و برای شرکت‌های دانش‌بنیان در بخش کشاورزی با نرخ سود ۱۰ درصد پرداخت شود. وی همچنین به افزایش سرمایه صندوق علمی و فناوری کشور در دو سال اخیر اشاره کرد و گفت: بیش از دو سال اخیر سرمایه صندوق علمی و فناوری ۲۵ میلیارد تومان بود، اما در طول دو

شرق: با وجود اینکه به گفته متخصصان بررسی کیفیت در کشور، نمره صنعت خودرو در ۲۰، حدود شش تخمین زده شده است، خودروسازان چراغ خاموش به‌دنبال افزایش قیمت محصولات خود هستند. این در شرایطی است که معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت از افزایش نیافتن قیمت خودرو خبر می‌دهد. به‌نظر می‌رسد بخش‌نامه معاون اول ریاست‌جمهوری که نشان‌دهنده موضع‌گیری دولت در افزایش نیافتن قیمت‌هاست، فعلاً خودروسازان را به سکوت واداشته است. این در حالی است که با وجود اعلام موضع شورای رقابت مبنی بر عدم‌افزایش قیمت خودرو، رضا شیوا، رئیس شورای رقابت در گفت‌وگو با یکی از روزنامه‌ها، پاسخ روشنی دراین‌زمینه ارائه نمی‌کند و از یک سو افزایش قیمت خودرو را حق تولیدکنندگان می‌داند و ازسوی‌دیگر بر پیگیری حقوق مصرف‌کنندگان تأکید دارد و به‌طور ضمنی از مخالفتش با افزایش قیمت خودرو خبر می‌دهد. هر چند او نیز از کیفیت پایین خودروها انتقاد کرده و سرنجامِ ادامه این روند را جریمه خودروسازان برمی‌شمرد.

افزایش قیمت خودرو در دستور کار نیست

دراین‌رابطه معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت در نشست خبری خود در روز گذشته، درباره قیمت خودرو، ضمن اعلام اینکه هیچ افزایش قیمتی برای خودرو در دستور کار نیست، گفت: اگر در فاکتور خودروسازان، مالیات بر ارزش افزوده یا نرخ بیمه ملاک قرار گیرد، مشکلی نیست؛ ولی اگر خارج از این موضوع باشد، شرکت‌های خودروسا باید افزایش قیمت را به شورای رقابت ارائه کنند. به گزارش ایسنا، محسن صالحی‌نیا اظهار کرد: براساس مصوبه شورای اقتصاد، خودرو سواری در فهرست کالاهای انحصاری قرار گرفته که نیاز است از سوی شورای رقابت براساس فرمول تعیین‌شده قیمت‌گذاری شود. همچنین درخواست وزارت صنعت به شورای اقتصاد برای خروج خودرو از فهرست کالاهای انحصاری، هنوز بررسی نشده و در دستور کار شورای اقتصاد قرار دارد.

ارز	قیمت	تغییر
دلار	۳۳۲۴۴	↑
یورو	۳۶۲۵	↑
پوند	۵۰۵۱	↑
درهم	۹۱۱	↓

اقتصاد

جهانگیری از یکی دیگر از سیاست‌های نادرست دولت قبل پرده برداشت

۷۰۰ میلیارد دلار صرف اشتغال در چین شد

علی‌اکبر صالحی، رئیس‌جمهور ایران، در جریان بازدید از نمایشگاه تجهیزات و مواد آزمایشگاهی ساخت ایران

ایسنا، معاون اول رئیس‌جمهور در ادامه صحبت‌های خود با اشاره به اولویت‌های اقتصادی دولت در سال ۹۴، خاطرنشان کرد: مهم‌ترین جهت‌گیری دولت برای سال ۹۴ این است که اقتصاد کشور وارد یک دوره رونق شود؛ چراکه ورود به دوران رونق برای اقتصاد ایران واجب و ضروری است و با توجه به وضعیت موجود، اقتصاد کشور نمی‌تواند بیش از این در شرایط فعلی ادامه حیات دهد. در همین راستا از ابتدای کار مصوبه‌ای شامل ۱۷۷ بند تهیه کردیم و بخشی از آنها که جزء اختیارات دولت بود، اجرایی و عملیاتی کردیم، بخشی دیگر نیز از اختیارات دستگاه‌ها بود که به آنها ابلاغ کردیم و پیگیری اجرایی آنها هستیم. وی با بیان اینکه بخش دیگری از مصوبه ۱۷۷ بندی دولت در مورد ورود به دوران رونق، نیاز به قانون داشت، خاطرنشان

سال گذشته بالغ بر هزارو ۵۰۰ میلیارد تومان به سرمایه این صندوق اضافه شده است. جهانگیری با بیان اینکه اقتصاد ایران اقتصادی بزرگ محسوب می‌شود، به وضعیت اقتصاد کشور اشاره و اظهار کرد: در وضعیت فعلی که در اقتصاد ایران تحریم‌ها حاکم است و اقتصاد نمی‌تواند نفت خود را به‌صورت کامل به فروش برساند، اقتصاد ایران اقتصادی حدود ۲۰۰ میلیارد دلار با حجم تجاری است و اقتصادی بزرگ محسوب می‌شود و این بدان معناست که در این اقتصاد بازار بزرگی وجود دارد. وی با اشاره به حجم واردات کالایی در سال گذشته افزود: سال گذشته حجم واردات کالایی ما حدود ۵۲ میلیارد دلار بود که این کالاهای عمدتاً از کالاهایی است که چنانچه در کشور برنامه‌ریزی خوبی انجام شود، می‌تواند بازار خودمان را در اختیار بگیرد. به گزارش

با وجود کیفیت پایین صنعت خودرو

مردم تاوان هزینه‌های خودروسازان را ندهند

هزینه‌های خودروسازان نباید از جیب مردم تأمین شود
از سویی محمد جعفری، رئیس انجمن ملی حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان، گفت: متأسفانه به دلایل مختلف، هزینه‌های تولید خودرو در ایران بالاست، اما مصرف‌کنندگان ایرانی نباید تاوان بالا بودن هزینه‌های خودروسازان داخلی را پرداخت کنند. وی با بیان اینکه سوءمدیریت، پایین‌بودن بهره‌وری و نیروی مازاد کاری، ازجمله دلایل بالا بودن هزینه‌های تولید خودرو در کشور است، خاطرنشان کرد: متأسفانه خودروسازان به‌جای برنامه‌ریزی برای کاهش این هزینه‌ها، فقط به دنبال دریافت آن از مشتریان محصولاتشان هستند. رئیس انجمن ملی حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان ادامه داد: بنابراین شورای رقابت باید هزینه‌های معقول و منطقی تولید خودرو را بررسی کرده و فقط اجازه دریافت بخشی از آن را به خودروسازان بدهد که مربوط به هزینه‌های واقعی و نه هزینه‌های ناشی از سوءمدیریت و پایین‌بودن بهره‌وری است. جعفری گفت: از رزمه‌های خودروسازان مبنی بر افزایش قیمت محصولات خود ناراضی است، می‌افزاید: مصرف‌کنندگان ایرانی نقشی در مدیریت خودروسازان داخلی ندارند که بخواهند هزینه‌های خودروساز ناشی از سوءمدیریت و پایین‌بودن بهره‌وری را نیز به خودروسازان پرداخت کنند.

افزایش قیمت بین ۸ تا ۱۷ درصد منصفانه است

این در حالی است که سعید لیلاز، کارشناس اقتصادی، نگاهی دیگر دارد. لیلاز در گفت‌وگو با «شرق» با اشاره به سهم بالای صنعت خودرو در اقتصاد کشور پس از مسکن گفت: تغییر عمومی در سطح قیمت‌ها با توجه به سهم بالای این صنعت در اقتصاد، روی قیمت‌ها اثرگذار خواهد بود و اکنون

بازار بورس، کم‌تحرك ومتعادل

شرق: دیروز شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران با افت شدیدی همراه نبود و تقریباً روز را متعادل طی کرد. به این ترتیب این شاخص با ۲۸ واحد کاهش به ۶۶هزارو ۵۴۰ واحد رسید. بنابر معاملات روز گذشته معامله‌گران بورسی، بیش از ۳۵۶میلیون و ۷۴۴ هزار برگه بهادار در قالب ۵۰هزارو ۸۶۸ نویت معامله و به ارزش ۸۲ میلیارد تومان، دادوستد کردند. آرش غفاری، تحلیلگر بازار سرمایه، در بررسی بازار دیروز به «شرق» گفت: بازار سرمایه روز گذشته تحرک خاصی نداشت و فقط ۸۲ میلیارد تومان معامله شد. غفاری افزود: با توجه به افزایش تقاضا پس از تقاهم سونپس، از سوی شرکت‌های حقوقی عرضه‌های سنگینی صورت گرفت که موجب شد اثر اولیه تفاهم خنثی شود و اجازه افزایش شاخص به بازار داده نشود. باقی گروه‌ها نیز تغییر خاصی نداشته و منتظر نتیجه مذاکرات در تیرماه هستند. بازار سرمایه تا یکی، دو ماه آینده، شکل و شمایل خود را حفظ کرده و با شیب مثبت بسیار کم همراه خواهد شد. در این میان در بازار دیروز نمادهای پالایش نفت بندرعباس، پالایش نفت اصفهان و بانک ملت در ارتقای شاخص اثرگذار بوده و نماد سرمایه‌گذاری نفت و گاز و پتروشیمی تأمین گروه مپنا، صنایع مس ملی ایران و معدنی و صنعتی چادرملو در کاهش شاخص اثرگذار بودند.

عنوان شاخص	مقدار	تغییر
کل	۶۶۵۴۳۰۱	۲۶۰۱-
۳۰ شرکت بزرگ	۳۰۹۰۲۶	۶۰۱-
آزاد شناور	۷۷۳۳۹۰۸	۲۶۰۱
شاخص قیمت	۲۸,۴۶۷,۳۰	۱۲,۰۱۹-
شاخص کل (هم‌وزن)	۱۰,۰۱۵,۶۷۰	۳,۲۰۰-
شاخص قیمت (هم‌وزن)	۹,۲۶۹,۷۰	۳,۰۰۰-

کرد: بخشی از مواردی را که نیاز به قانون داشت به مجلس فرستادیم، اما برخلاف انتظارمان با وجود اینکه این طرح در مرداد سال گذشته با یک فوریت به تصویب رسید و ما انتظار داشتیم تا همراه قانون آن در اختیار ما قرار بگیرد، این طرح خیلی در مجلس معطل ماند. معاون اول رئیس‌جمهور در انتقاد از نرخ سود تسهیلات بانکی در کشور با بیان اینکه نرخ سود بانکی که امروز برای تولید پرداخت می‌شود به‌هیچ‌وجه مناسب سرمایه‌گذاری نیست، تأکید کرد: ما به‌عنوان دولت اصرار داریم در این حوزه ورود پیدا نکنیم و نرخ دستوری تعیین نکنیم، اما همان‌طور که اقتصاددانان نیز مکرراً گفته‌اند، نرخ سود باید متناسب با نرخ تورم باشد. اگر ما در تورم ۴۰ درصد، نرخ سود بانکی‌مان ۲۶ درصد بوده، امروز که تورم به ۱۵ درصد رسیده است، حتماً انتظار داریم که تورم نیز به همین میزان کاهش یابد. معاون اول رئیس‌جمهور با اشاره به مزایای منابع صندوق توسعه ملی، خاطرنشان کرد: راهکارهایی پیدا شده است که از منابع توسعه ملی به‌صورت ارزی و ریالی در بخش تولید استفاده شود. در سال گذشته در بخش تولید کیشایش‌های خوبی صورت گرفت که باید در سال جاری شاهد بروز و ظهور نتایج این کیشایش‌ها باشیم. جهانگیری با تأکید بر اینکه ایران به واسطه رابطه خوب با یکی از کشورها تنها یک فرصت داشت، گفت: در سال گذشته ۱۸ میلیارد دلار امکان استفاده از فائنانس خارجی داشتیم که باید در سال جاری حتما تأثیر خود را بر اقتصاد کشور نشان دهد. هرچند معاون اول رئیس‌جمهور اشاره مستقیم به کشور مورد نظر نکرده است، اما بنابر گفته‌های وی در بخش‌های دیگر سخنانش، چین کشور مورد اشاره اوست.

نیز با کاهش نرخ تورم مواجهیم. لیلاز با بیان اینکه خودروسازان نباید صددرصد افزایش هزینه‌های خود را از مردم طلب کنند، بلکه باید با افزایش بهره‌وری بخشی از آن را جبران کنند، گفت: خودروسازان اگر سطح عمومی قیمت‌ها را زیر ۱۵درصد افزایش دهند، این امر به معنای بهره‌وری در این صنعت خواهد بود. خودروسازان آخرین کسانی هستند که تمایل به افزایش قیمت دارند، چراکه افزایش قیمت در شرایط فعلی منجر به محدودشدن بازارشان خواهد شد، همان‌طور که اکنون نیز با مشکلات جدی در زمینه تقاضای مؤثر در بازار روبه‌رو هستند. اگر امروز خودروسازان برای افزایش قیمت درخواست می‌دهند به این معناست که دیگر چاره‌ای ندارند، زیرا در غیاب‌این‌صورت سرمایه سهامداران خودرو به‌صورت یارانه از اختیار مصرف‌کننده قرار می‌گیرد که موجب نارضایتی صاحبان خودروسازها خواهد شد. به گفته وی، در چنین شرایطی افزایش قیمت خودرو بین هفت تا هشت درصد منصفانه خواهد بود و منجر خواهد شد؛ اما هر نوع افزایشی بیش‌ازاین میزان، نشان سوءمدیریت در صنعت خودروسازي کشور خواهد بود. این کارشناس اقتصادی با اشاره به افزایش یک درصدی قیمت خودرو به دلیل مالیات بر ارزش افزوده و بیمه براساس قانون بودجه سال ۱۳۹۴ اظهار کرد: این افزایش قیمت در جیب خودروساز نمی‌رود؛ بلکه پس از هر فصل باید به دولت بازگردد، در نتیجه، نمی‌توان گفت خودروسازان از آن منتفع خواهند شد.

تمامی این سخنان را اگر در کنار حرف‌های فرزین انتصاریان، رئیس انجمن ملی کیفیت ایران، بگذاریم که با بررسی میزان کیفیت صنعت خودرو کشور، از کیفیت پایین این صنعت و نمره شش از ۲۰ آن خبر می‌دهد، افزایش قیمت خودرو را برای مصرف‌کننده، نمی‌توان چندان عادلانه و منصفانه ارزیابی کرد.

باز هم ریزش قیمت سکه

شرق: ریزش قیمت طلای جهانی دیروز هم ادامه داشت. هر اونس طلا در بازارهای بین‌المللی دیروز به مبلغ هزارو ۱۸۱ دلار معامله شد که نسبت به روز جمعه ساعت شش بعدازظهر به وقت تهران، یک دلار افزایش قیمت دارد. باوجوداین بازار آزاد تهران ریزش قیمت را دیروز تجربه کرد. مصطفی قدرتی، معامله‌گر از و سکه در گفت‌وگو با «شرق»، دلیل ریزش بازار تهران را در معاملات دیروز اونس طلا در بازارهای جهانی ذکر می‌کند: در ابتدای معاملات روز شنبه هر اونس طلا به قیمتی بالای هزارو ۱۹۰ دلار و تا لحظه نگارش گزارش حدود ۱۳ دلار افت قیمت داشته است و این افت سریعاً در بازار آزاد سکه و طلا خود را نشان داد و همه سکه‌ها با کاهش قیمت مواجه شدند. هر سکه طرح جدید نسبت به بازار پنجشنبه هشت هزار تومان افت قیمت داشت و سکه طرح قدیم هم دقیقاً هشت هزار تومان کاهش قیمت را تجربه کرد. نیم‌سکه برخلاف سایر سکه‌ها با افزایش قیمت همراه شد و به مبلغ ۲۹۶ هزار تومان معامله شد که نسبت به آخرین روز کار افت هفته گذشته، سه هزار تومان رشد قیمت داشت. دیروز ربع سکه با چهار هزار تومان کاهش قیمت به مبلغ ۲۷۵ هزار تومان معامله شد. سکه گرمی و طلای ۱۸عیار هریک به ترتیب با دو و یک هزار تومان افت قیمت مواجه شدند.

طلاو سکه ،	قیمت	تغییر
طرح جدید	۹۴۶۰۰۰	↓
طرح قدیم	۹۴۶۵۰۰	↓
نیم‌سکه	۴۹۶۰۰۰	↑
ربع‌سکه	۲۷۵۰۰۰	↓
گرمی	۱۸۸۰۰۰	↓
گرم ۱۸ عیار	۹۶۹۸۰	↓
اونس طلا (دلار)	۱۱۸۱	↓

یادداشت
گاز را نسوزانیم!
علی رودک
کارشناس ارشد مهندسی سیستم‌های انرژی
● گهگاه شنیده می‌شود وزارت نفت برنامه‌ای برای گازرسانی به تمام روستاهای کشور در دست دارد. آیا چنین برنامه‌ای صحیح و منطقی است؟ در اینکه تمامی ایرانیان باید از مواهب یک زندگی راحت برخوردار باشند، شکی نیست، اما آیا گازرسانی شیوه مناسبی برای نیل به چنین هدفی است؟ اصلاً گازرسانی مهم است یا انرژی‌رسانی؟ میلیاردها تومان خرج می‌شود تا یک شبکه توزیع گسترده، با هزینه‌های بالای نگهداری، شکل بگیرد که خود می‌تواند به‌مثابه یک بمب ساعتی در موقعیت‌هایی مانند زلزله یا رخدادهای روزمره مانند ساخت‌وساز عمل کند (حادثه انفجار یک لوله گاز هنگام اجرای عملیات عمرانی در منطقه افسریه در تهران که چندسال پیش رخ داد، به‌خوبی گویای خطرات وجود چنین شبکه‌ای است). دیگر عادت کرده‌ایم فصول سرد سال را با اخبار گازگرفتگی هم‌وطنانی آغاز کنیم که مجبورند گرما را از بخاری‌های گازسوز مولد منواکسیدکربن طلب کنند. در کنار این مسائل، کشور همین امروز هم تولید چندانی (اضافه بر مصرف داخلی به‌منظور صادرات) از حوزه‌های گازی ندارد. مملکتی که می‌تواند جایگزین روس‌ها در تأمین گاز اروپا شود و از این طریق اولاً درآمدهای سرشار ارزی داشته باشد و ثانیاً یک امنیت پایدار را برای خود تضمین کند، حالا درگیر یک کشمکش حقوقی با ترکیه بر سر تعهدات صادراتی خود است. از همه اینها گذشته، چرا باید گاز را برای تولید انرژی سوزاند وقتی‌که می‌توان انرژی را از طرق دیگر تأمین کرد؟ گاز می‌تواند به عنوان خوراک واحدهای پتروشیمی مصرف شود و محصولات مهم و دارای ارزش افزوده بالا خلق کند. پربیره نیست اگر گفته شود که دولت باید حتی دربی کم‌کردن تعداد مشترکان گاز طبیعی باشد! باین‌اوصاف، برای تأمین نیاز مردم به انرژی چه باید کرد؟

انرژی موردنیاز خانه‌های ایرانیان باید از دو طریق عمده تأمین شود: شبکه سراسری برق و سیستم‌های تولید هم‌زمان حرارت و توان خانگی (Micro CHP) سیستم‌های تولید هم‌زمان حرارت و توان خانگی برای مناطق کم‌مجمعبت سرزمین وسیعی مانند ایران بسیار مناسب هستند. این سیستم‌ها آلودگی زیست‌محیطی ندارند، از شبکه‌های توزیع بی‌نیازند و می‌توانند به‌سرعت در روستاها و شهرهای کوچک که معمولاً در فواصل طولانی از هم قرار دارند، نصب شوند. همچنین برق شبکه سراسری باید از یک سبد متنوع انرژی تأمین شود که شامل انرژی هسته‌ای، سوخت‌های فسیلی و انرژی‌های تجدیدپذیر است. خود انرژی‌های تجدیدپذیر در ایران اغلب شامل انرژی خورشیدی، انرژی بادی و تا حدی انرژی زمین‌گرمایی است. در خانه‌های مردم نیز تغییراتی باید رخ دهد. بخت‌دوین، آب گرم و سیستم سرمایش باید متکی به برق باشد تا مردم از این صورت پاک و ایمن انرژی بهره‌مند شده و کشور بتواند اهدافش را در توسعه صنایع پتروشیمی و متعاقباً افزایش صادرات غرغرفتی و نیز تسخیر سهم بزرگی از بازار انرژی دنیا دنبال کند تا امنیتی پایدار برای زندگی اقتصادی و اجتماعی ملت شکل بگیرد.

با بهره‌گیری از همین روش‌ها، آلمان در سال گذشته به حوزه ایران دی‌اکسیدکربن تولید و در جو زمین راه کرد درحالی‌که این دو کشور در هیچ‌یک از شاخص‌های صنعتی و اقتصادی قابل‌مقایسه با یکدیگر نیستند. در کشوری بادخیز مانند دانمارک، چرخش پره‌های نیروگاه‌های بادی تصویری است که به‌سهولت در جای‌جای این کشور قابل‌مشاهده است. این گونه‌است که منصفانه ارزیابی کرد. آبی است و «آلودگی هوا» را تنها در فرهنگ لغاتش می‌توان یافت! حوزه انرژی در ایران نیازمند یک شورای‌عالی برای تدوین استراتژی انرژی در کشور و نیز سازمان‌هایی تخصصی است که با اتخاذ روش‌های مناسب، به تعقیب برنامه‌های کلان این حوزه بپردازند. وقتی انرژی‌آتمی دارای یک سازمان مستقل است، چرا انرژی‌های‌نو نباید سازمانی تماماً مستقل داشته باشد تا اینچنین در پیچ‌وخم وزارتخانه‌ای عریض‌وطویل مهجور نماند اما در حوزه اجرا دولت نباید حضور داشته باشد. موفقیت کشور در به‌کارگیری انرژی‌های‌نو بدون سرمایه‌گذاری، مدیریت و حضور بخش خصوصی غیرممکن است. دولت تنها می‌تواند با اتخاذ روش‌های قیمتی، ایجاد مشوق‌های مالیاتی، انجام حمایت‌های مالی و اجرای اصلاحات قانونی بستر مناسب را برای فعالیت دانشگهیان از یک سو و سرمایه‌گذاران بخش خصوصی از سوی دیگر فراهم کند. این اتفاقی است که هم‌اکنون در کشورهای توسعه‌یافته رخ داده‌است و نتایج آن و نهادهای تخصصی سیاست‌گذار در حوزه انرژی مانند IEA در گزارش‌هایشان به تشویق و ترویج آن می‌پردازند. درمجموع، می‌توان گفت اگرچه شاخه‌هایی از تکنولوژی به دشمنی با طبیعت برخاسته‌اند و حیات بشری را تهدید می‌کنند، اما فناوری‌های دوستدار طبیعت نیز به‌سرعت درحال رشد و توسعه‌اند. اینکه ما کدام‌یک را انتخاب می‌کنیم، در گرو نگرش و تصمیم سیاست‌گذاران عرصه انرژی (و حتی بخش‌های اقتصادی و سیاسی) کشور است تا با دوردانشی، پتانسیل‌های خدادادی این مملکتِ پرموہبت را بالفعل کنند.